

Ninsaal yel-segdı noy gǎnegr sebre (yuumd 1948)

Keoogre

B wilgame tı ninsaal buud fǎa tara a burkındlim la a yel-segdı tōod sēn pa yud a to, tı b pa tōen n dık tōod-bǎmb n koos bı n tek a badawǎ, n yaa dūni wǎ bǎan gǎaga, ned fǎa sēn so a vum tı yembd kaala, la wēg-taab kaalem dūni wǎ pugē yēgrǎ.

B wilgame tı ninsaal sēn da tog ne yel-segdı ninsǎ kaalmǎ waa ne bi-beelem la pǎng buud toor-toor sēn sǎam dūni wǎ zǎng sūuri, la b yākamen moon tı dūni ning sēn na n wa zīnd-a tı ninsaalbǎ na n wa so b mense, n tōe n gom b sēn date, n tē b sēn date, n wa yi rabeem, yaeesg la far buudǎ fǎa pugē wǎ, n yaa ninsaal sēn baood ne a sūur fǎa n yudǎ.

Tı sēn yud fǎa yaa tı ninsaal yel-segdı wǎ tog n paamame tı b koglg-b ne noy buud sēn na yıl tı ned ra wa bao a sēn na maan n pōs pǎn-wōrdem b sēn maand-a n kong n wēneg n kē wēnem maan n lebs pugē wǎ.

D sēn mi tı segdame tı d keng tēms ne taab zood yōkr zīndgrǎ.

D sēn mi tı nasōzini (tēmsǎ fǎa lagem-n-taar kāsengǎ) le mooname n wilg b tēeb ninsaal burkındlem la a tırlem pǎnga, pag la rao yel-segdı sēn zem taabǎ, tı b le wilgame tı b ratame n mao n paas ninsaalbǎ vum sōmblem tı yı ned fǎa sēn so a meng vumē wǎ tı yel kǎng pǎng yug a pīndǎ.

D sēn mi tı tēms nins sēn be nasōzini lagem-n-taarǎ pugē lagma ne lagem-n-taarǎ n nk sard n na n sōng tı dūni wǎ pugē bı ned fǎa tū ninsaalb yelsegdı wǎ sēn gǎneg noy ninsǎ.

D sēn mi tı ninsaal yel-segdı noy bǎmba gǎnegr sǎ n yı lagem-n-taarǎ ne a kēedbǎ n na n naag taab n maan-b n na n sōng tı b tūubǎ yı sōma wǎ.

Pipi koεεga.

Ninsaalbǎ fǎa sǎ n doge, ned fǎa so a menga, ned pa rogd n yaa yamb ye, nebǎ fǎa zema taab b yel-segdı la b burkındlem wεεngē. Nebǎ fǎa tara yam la tagsgo, ned fǎa togame n vund ne a to saam-biir pugē.

Koεεg a 2 soaba.

Ned fǎa tara sor n tōe n dı seb-kǎnga sēn gǎneg noy ninsǎ yōodo tı bakr buud ka zīnd ye, pa tūus f sēn yaa buud ning ye, f yīng kōbg sēn ya-a soab ye, f yaa pag bı rao ye, f wēnd-sor sēn ya-a soab ye, f sēn yǎk n tik politik ninga, bı tēeb buud a to ye, f tarem sēn ya-a soab ye, f sēn dog ne b rǎmb ye, bı būmd buud a taab sēn bakd ye.

Sēn paasde, pa tōe n tik ned tēng politik neng sēn ya-a soab n bak a soab noy-bǎmbǎ yōod rıub wεεngē ye, pa tūus tēngǎ sǎ n so a menga bı a sǎ n be zamaan a to yembdē.

Koεεg a 3 soaba.

Ned buud fǎa tara sor n tōe n vunde, n soog a menga la a gūnug a menga.

Koεεg a 4 soaba.

Pa tog n dık ninsaal buudǎ fǎa n maan yamb ye bı n weoog-a ye. Yembdǎ ne nebǎ koosgǎ gudgame, ba sēn wa n ya yembd buud nin fǎa.

Koεεg a 5 soaba.

Pa tog n sıbg ninsaal buudǎ fǎa ye, pa tog n sıbg ninsaal tı sıbgrǎ yı toog wusgo, tı pa sēn na maan ninsaal ye.

Koεεg a 6 soaba.

Ned fǎa tara sor tı sēn wa n ya sīg ning fǎa, bı b sak n deeg a sēn yaa ned ning buud bu-kaoor soog taoore.

Koεεg a 7 soaba.

Ninsaalbǎ fǎa zema taab laloa taoore, b fǎa tog n paama laloa wǎ koglgıo tı bakr ba a ye pa zīnd ye. Nebǎ fǎa tara sor n tōe n paam tı b koglg-b ne bakr buud fǎa sēn na n wa maan n kus seb-kǎnga noy wǎ sēn gǎnegǎ, ne būmb nins sēn na n wa ne bakr-bǎmba.

Koεεg a 8 soaba.

Ned buud fǎa tara sor n tōe n kēng a tēngē buud soog taoore n tı bu ne weoogre, sıbgr buud fǎa b sēn maan-a, tı ninsaalb yel-segdı sebrǎ gıdge, tı laloa mi tiiri.

Koεεg a 9 soaba.

Pa tar sor n tōe n yōk ned zaalem, n pag-a roogo bı n yiis-a a tēngē n tı ning zīg a to tı laloa zı tiir ye.

Koεεg 10 soaba.

Ned buud fãa tara sor wa laloa sên wilgã, t'a yell ta bũ-kaoodb sên so buudã, n tõe n kao tı pãn-dãmb ka lob b toogo, la sên buud sıd taoore, tı b bũ nin-buiid taoore n wilg a yel-segdı bı a tılae-yela, bı n wilg b sên yet tı yẽnda soabã maana bũmb ningã kongr sên taẽ.

Koεεg 11 soaba.

B sã n yeel tı ned maana bomb sên kis n dat n paalg-a, sã n pa b wa n bũ-a lame tı buudã yı neb fãa taoore, t'a paam sōangd sên mams n paas a poorẽ fãa, ket n ya wa yẽnda soabã pa maan bũmbã ye.

B pa tõe n bũ ned n paalg-a bũmb a sên maan bı a sên pa maan yĩnga, sã n mikame tı yellã sên maanã wakato, buud soog nengẽ yel bãmba ra pa kis ye. Sên paasd me, b sã n bũ yellã, b pa tar sor n tõe n kō ned ning sên maan-a yellã sıbgre tı yıug yellã sên maanã sasa laloa sên da gãneg sıbgr buud nins yel-bãmb wεengẽ wã ye.

Koεεg 12 soaba.

[Missing]

Koεεg 13 soaba.

Ned buud fãa tara sor n tõe n gō a tẽngẽ, n kẽng zĩis nins fãa a sên date, la a yãk a sên dat n zĩndẽ.

Ned buud fãa tara sor n tõe n yi tẽngẽ n lebg n wa a meng tẽngẽ, a le tara sor n tõe n yi a meng tẽngẽ n kẽng tẽn-taaga la a le lebg n wa a tẽngẽ.

Koεεg 14 soaba.

Ned sã n wa be toog zug tẽngẽ tı b namsd-a wusgo, a soab tara sor n tõe n yi n bao gãag-sobend tẽms a taabẽ, a le tara sor n tõe n paam tı b reeg-a tẽn-bãmbẽ.

La sã n mikame t'a sên maanã, laloa gıdgame tı b mik tı yaa sıda, bı sã n mikame t'a sên maanã pa zems ne nasōzini (tẽmsã lagem-n-taar kãsengã) sên gãneg noy ninsã, a pa tar sor-kãng ye.

Koεεg 15 soaba.

Ned buud fãa tara sor n tõe n paam tẽng-n-biilim tika.

B pa tar sor n tõe n wōr ned n menes a tẽng-n-biilim ye, b le pa tõe n gıdg-a t'a ra teem a tẽng-n-biilim ye.

Koεεg 16 soaba.

Pag ne rao yuımd sã n ta kãadem b tara sor n tõe n kẽ kãadem la b tilg yir tı pa tũus b yiibã buud sên ya-b rãmba, b tẽng-n-biilim bı b wẽnd sor tũudum. Kãadmã kẽesg noy pögẽ, b yiibã yel-segdı yaa a ye, pa yıud to ye, kãadmã vıum wakato la a kaoob wakat me b yel-segdı wã ya a ye.

Kãadem pa tõe n kẽes tı pa tũ ne kãad-ratbã sakr sên pa tũ ne modgr ye.

Zak yaa tẽng yẽgre (tẽng bõn-bulli). A yaa tẽng vıum sũuri. Tẽngã neb togame n koglg-a, goosneerã (leta wã) togame n koglg-a.

Koεεg 17 soaba.

Ned buud fãa, f ya f ye bı f bee sull pœga, tara sor n so a bũmbu.

B pa tõe n wōr ned n deeg a sên so ye.

Koεεg 18 soaba.

Ned fãa tara sor n tõe n tags a sên date, n bugs a sên date la a tũ wẽnd-sor ninga a sên date. Sor-kãng a sên tarã wεengẽ a tõeeme n teem wẽnd-sor n tũ bı n teem tẽebo a le tõeeme n wilg a wẽnd-sor bı a tẽebo ne kaorengo, maana maanego tı yı yẽnda a ye bı n naag ne a taaba tı yı neb soka bı bãmb bal ne taaba.

Koεεg 19 soaba.

Ned buud fãa tara sor n tõe n tẽ a sên date la a gom a sên date, rẽnda n kıt tı ned pa tog n zoe rabeem ne a tẽeb wilgri, la a tar sor n tõe n bao n bãng kibay la a paam kibay n tall-b n piuug zĩig fãa n pa ges tẽmsã tods ye, tı yı ne rabay buud fãa a sên date.

Koεεg 20 soaba.

Ned buud fãa tara sor n tõe n paam n maan tigsga la lagem-n-taar sull sên pa tar yela (sên pa na n wa ne gudgri).

B pa tõe n modg ned ab a ye t'a kẽ lagem-n-taar pögẽ ye.

Koεεg 21 soaba.

Ned buud fãa tara sor n tõe n ning a toog a tẽng vum toomẽ, a tõeeme n maan toomd a toore b tũ ne neb b sãn yãk tĩ b let lagem-n-taara sull n tomdẽ, tĩ nin-bãmb yãkrã yaa sãn maan tĩ pa tũ ne modgr ye.

Nin-buiidã sãn dat bãmb ninga la tẽngã zãab toom tikdã.

Nin-buiidã raabã wilgr tog n tũu ne vot sãn na n maan tĩ zãmb ka zĩnd ye, votã me tara wakat sõor n tog n le maane, votã tõeeme n maan tĩ yĩ nin-buiid vote, bĩ guls n vot buud a to sãn wẽnd wa bãmba sãn maand tĩ ned fãa tõe n yãk a sãn dat-a soaba.

Koẽeg 22 soaba.

Ne buud fãa, a sãn yaa nin-buiidã ned a ye wã yĩnga, a toga ne ninsaalb yel gesg soogã sõngre. Sõngrã yaa arzeka, vum sõmblem la rog-n-mik wẽngẽ sãn yaa tĩlae ne ninsaal burkĩnd la a tĩrlem baoobo, a mengã yidgr yĩnga, sãn na n tũ ne tẽnga meng toomde n paas tẽms ne taab lagem-n-tom pãng tĩ zems ne tẽng fãa toom yõgeng sãn ya to-to la a laog sãn zem teka.

Koẽeg 23 soaba.

Ned buud fãa tara sor n tõe n paam toomde, n tõe n yãk a sãn dat toomd ninga tĩ tũ ne toomdã kũun sãn na n maan tĩ wẽgb pa zĩnd ye, la b koglg-a ne toomã kaalem.

Nebã fãa tog n paama yaood sãn zems ne b sãn maan toomd ningã tĩ wẽgb ka ye.

Ned ning fãa sãn tomd-a toga ne yaood sãn zems a sãn maane, ti sãn paamdã sek yẽnda ne a zak rãmb vum tĩ yĩ burkĩnd pugẽ, tĩ sã n mik tĩ segdame; bĩ a paam tĩ b paas-a sõngr buud a taaba.

Ned buud fãa tara soor n tõe n naag neb a taaba n lulg sẽndika sulli (tontomdb sõngr sulli) sãn na kogend tontomdbã nafo.

Koẽeg 24 soaba.

Ned buud fãa tara sor n tõe n paam vousem la yõ-noogre, bãmb zãng la toomã wakat sõor tek wilgri n paas vousem. Vousemã geendame n tar wakat-wakato, vousemã sasa b tog n yaoa a soaba.

Koẽeg 25 soaba.

Ned buud fãa tara sor n tõe n paam tarem sãn na n sek a meng la a zak rãmb laafi la b vum sõmblem baoobo, bãmb zãng la rĩbã wẽngẽ, yeelgrã (futã), zĩ-gãadgã, tĩbsgã n paas vumã sõmblem baoob toom nins sãn segd-b ne yẽ wã. A sã n wa pa tar toomde, a sã n wa bẽedẽ, a sã n wa lebg kamsa, a sã n wa lebg pug-kõore bĩ ra-kõore, a sã n wa koole bĩ bãmb buud a taab sã n wa kĩt t'a pa le tõe n dũlg la a ges a meng yelle, tĩ yaool n pa tũ ne yẽnda a maan tĩ yellã paam-a, a togame n paam sõngre.

Biig pug sasa la a yãadem wakato, a tara sor n tõe n paam sõngre la koglgõ. Kamba fãa, f roga kãadem pugẽ tĩ b rogame tĩ b ba rãmbã pa kẽ kãadem ne taaba, b fãa segda ne sõngre.

Koẽeg 26 soaba.

Ned buud fãa tara sor n tõe n paam kaorengo. Kaorengã tog n yĩ zaalem, ba tĩ na yĩ yãadmẽ kaorengã (kaoren-singã). Yaa tĩlae tĩ kambã paam kaoren-singã. Toom-minim la nus toom zãmsg kaorengã togame n piuugi. Karen-do bedã kaorengã tog n maaname tĩ neb nins fãa bãngr sãn sek be taabã paam n kẽ tĩ zãmb pa zĩnd ye.

Kaorengã sãn tog n gẽeg bãmb nins yaa ninsaal mengã yidgri la ninsaal yel-segdĩ noy sebrã tũub pãng paasgo. Kaorengã togame n sõng tĩ tẽmsã ne taab wom taab moore, buudã toor-toorã bĩ wẽnd-sor tũudum toay-toayã wom taab moore, tĩ sull fãa sak a to sãn yala la b yõg taab zoodo. A togame yasa n sõng tĩ nasõzini (tẽmsã ne taab lagem-n-tay kãsengã) tooma kẽng taoore, sãn na yil ti bãana gãand dũni wã pugẽ.

Ba rãmbã n yaa pipi n tar sor n tõe n yãk wubr ning buud (kareng ning buud) bãmb sãn dat tĩ b kambã paame.

Koẽeg 27 soaba.

Ned buud fãa tara sor n tõe n ning a meng nin-buiidã rog-n-mik sull toomẽ (vumẽ), n rĩ toom-minmã bãngr yõodo la a naag n tom bãngrã baoob toomẽ wã la a paam n dĩ toom bãmba sãn wat ne yõod ninsi.

Ned fãa tara sor n tõe tĩ b koglg a bãngr yõodo la a bãngr teedo, tĩ yaa sebr la a guls yã, bĩ yaa te-naands la a maan yã.

Koẽeg 28 soaba.

Ned buud fãa tara sor n tõe n dat tĩ bãan zĩnd nebã ne taab sok tẽnsẽ wã, la tẽnsã ne taab soka, tĩ seb kãnga sãn wilg yel-segdĩ ninsã tõog n paam n yĩ sida

Koẽeg 29 soaba.

Ninsaal tara tĩlae-toom ne a neba (a nin-buiidu), bala a mengã yidgr pa tõe n maan tĩ pa yĩ na a nebã pugẽ vum ye.

Ned yel-segdı tüub pögẽ, la a sẽn tar sor n tõe n maan a sẽn datã wɛɛngã, ned fãa toaag sẽn tekẽ yaa laloa sẽn wilg bũmb ninsa, sẽn na yɪl n sõng tɪ ned fãa bãng a to yel-segdı la a sẽn tar sor n tõe n maan a yam. Sẽn paasd me, yaa sẽn na yɪl tɪ b tõog n tũ ninsaal vum sõmblem noy wã, ninbuiidã vum noy wã tũubu la nebã fãa vum sõmblem baoobo, sã n yaa tẽng zãab buud ning sẽn ya nin-buiid naam n zãad-a wã.

Yel-segdı bãmbã la maan-m-yam bãmbã pa tõe n dɪk n maan tɪ pa yɪ wa nasõzini sẽn gãneg noy ninsã sẽn datã ye.

Koɛɛg 30 soaba.

Seb-kãngã gomd ba a ye pa tõe n wa rɪk t'a yɪ wa tẽng a ye, goosneer a ye bɪ ned a ye yell ye, t'a soab tik rẽnda n dat n maan bũmb sẽn na yɪl n sãam yel-segdı la maan-m-yam nins sebrã sẽn gomd-b rãmb yellã ye.